

РЕЙ БРЕДЪРИ ФИ ФАЙ ФО ФУМ

Превод от английски: Крум Бъчваров, 1999

chitanka.info

Целият мокър, пощальонът се приближи по тротоара под горещото лятно слънце. По носа му се стичаха капки пот, пръстите му бяха залепнали за издутата кожена чанта.

— Да видим. Следващата къща е на Бартънови. Три писма. Едно за Томас К., едно за жена му Лиди и едно за старата баба. Че тя още ли е жива? Как издържат толкова дълго?

Той пхна писмата в кутията и замръзна на място.

Изрева лъв.

Пощальонът се ококори и отстъпи.

После вратата рязко се отвори на обтегнатата пружина.

— Добрутро, Ралф.

— Добрутро, госпожо Бъртън. Току-що чух вашия домашен лъв.

— Какво?

— Лъв. В кухнята ви.

Тя се заслуша.

— А, това ли? Нашият Боклуратор. Нали знаеш — устройство за унищожаване на боклук.

— Съпругът ви ли го купи?

— Да. Вие мъжете с вашите машини... Това нещо поглъща всичко заедно с кокалите.

— Внимавайте. Може да изяде и вас.

— Не. Аз съм укротителка на лъвовете. — Тя се засмя и се заслуша. — Наистина реве като лъв.

— При това гладен. Е, довиждане.

Пощальонът се отдалечи в горещото утро.

Лиди изтича с писмата на втория етаж.

— Бабо? — Тя почука на вратата. — Имаш писмо.

Вратата мълчеше.

— Бабо? Чуваш ли ме?

След продължителна тишина ѝ отвърна немощен дрезгав глас:

— Да.

— Какво правиш?

— Не ми задавай въпроси и няма да те излъжа — напевно каза невидимата старица.

— Не си излизала цяла сутрин.

— Мога да си стоя тук цяла година — озъби се бабата.

Лиди завъртя бравата.

— Заклучила си.

— Ами да, заклучила съм!

— Ще слезеш ли за обед, бабо?

— Не. Нито пък за вечеря. Няма да слеза, докато не изхвърлиш оная проклетата машина от кухнята. — Упоритото ѝ око се появи в ключалката и зяпна внучката си.

— Боклуратора ли имаш предвид? — усмихна се Лиди.

— Чух какво каза пощальонът. И е прав. Няма да допусна лъв в моя дом! Слушай! Мъжът ти пак го използва!

На долния етаж Боклукаторът изрева, поглъщайки боклука заедно с кокалите.

— Лиди! — извика съпругът ѝ. — Лиди, слез долу! Виж го как работи!

Лиди заговори в ключалката на баба си:

— Не искаш ли да погледаш, бабо?

— Не!

Зад нея се разнесоха стъпки. Тя се завъртя и видя пред себе си Том.

— Ела долу и опитай, Лиди. Взех от месарницата още кокали. Наистина ги сдъвква.

Лиди отиде в кухнята.

— Ужасен е, но пък защо не?

Томас Бартън застана до вратата на бабата и неподвижно изчака цяла минута с усмивка на лице. После тихо и внимателно почука.

— Бабо? — прошепна той. Никакъв отговор. Том леко потупа бравата. — Зная, че си вътре, дърта кранто. Чуваш ли, бабо? Там долу. Чуваш ли? Защо вратата ти е заключена? Случило ли се е нещо? Какво би могло да те обезпокои в такъв прекрасен летен ден?

Тишина. Той влезе в банята.

Коридорът опустя. Откъм ваната се разнесе плисък на течаща вода. После гласът на Томас Бартън силно отекна в облицованата с плочки баня:

*Фи фай фо фум,
на англичанка кръв подушвам.
И жива или мъртва да е тя,*

аз кокалите ѝ на прах ще смеля!

Лъвът в кухнята изрева.

Бабата миришеше на стари мебели, прах и лимон и приличаше на изсъхнало цвете. Решителната ѝ брадичка беше хлътнала и светлите ѝ, златисти очи блестяха като кремък, докато се олюляваше на стола си като брадва, разсичаща горещия обеден въздух.

Тя чу песента на Томас Бартън.

Сърцето ѝ се превърна в леден кристал.

Сутринта го бе чула да отваря сандъка като дете със зла коледна играчка. Яростното прашене и пукане, триумфалния вик, нетърпеливото опипване на зъбатата машина. Той беше срещнал жълтите ѝ орлови очи в коридора и ѝ бе намигнал. Бам! Бабата трябваше да избяга и да затръшне вратата си!

Тя трепери в стаята си цял ден.

Лиди отново почука, за да я повика на обед, но беше отпратена.

През неспокойния следобед Боклураторът славно живееше в кухненската мивка. Хранеха го и той ядеше, като издаваше хрущящи и мляскащи звуци с ненаситната си уста и зловещо невидимите си зъби. Въртеше се и пъшкаше. Поглъщаше свински кокали, кафени зърна, черупки от яйца, кокоши крака. Това беше древен глад, който ненаситно чакаше с малките си лъскави перки-ножове.

Лиди ѝ донесе вечерята на табла.

— Пъхни я под вратата — извика бабата.

— Господи! — възкликна Лиди. — Отвори поне колкото да ти я подам.

— Погледни през рамо някой да не дебне в коридора!

— Никой не дебне.

— Добре. — Вратата се отвори. Половината от царевичните зърна се разсипаха от рязкото дръпване. Бабата побутна Лиди и пак затръшна вратата. — За малко! — извика тя.

— Какво ти е щукнало, бабо?

Старицата видя, че бравата се завърта.

— Няма смисъл да ти обяснявам, няма да ми повярваш, дете. Само от добрина ви позволих да се пренесете тук преди година. Двамата с Том винаги сме се мразили. Сега иска да ме довърши, но

няма да го бъде, в никакъв случай! Номерата му са ми ясни. Някой ден ще се прибереш от магазина и мене няма да ме има. Ще попиташ Том: „Какво се е случило със старата баба?“ А той с мила усмивка ще ти отвърне: „С баба ли? Просто реши да отпраши за Илинойс! Току-що си събра багажа и замина!“ И повече няма да видиш баба си, Лиди. Знаеш ли защо? Можеш ли да се сетиш?

— Това са глупости, бабо. Том те обича.

— Обича къщата ми, антиките ми, натъпкания ми с пари дюшек, това обича! Махни се, сама ще се оправя! Ще остана заключена тук, докато адът не се отприщи.

— Ами канарчето ти, бабо?

— Ти храни Сам Певеца! И купувай хамбургери на Спотти, той е добро куче, не мога да го оставя да гладува. И от време на време ми донасяй Китън, не мога да живея без котки. Сега се махай! Лягам си.

Бабата се намести в леглото като труп, който се готви за ковчега. Сключи восъчножълтите си пръсти върху сбръчканата си гръд и силно стисна клепачи. Какво да прави? Какво оръжие да използва срещу онази ужасна машина? Лиди? Но Лиди беше свежа като прясно опечено хлебче, розовото ѝ лице бе като от кифлички с канела и миришеше на мая и топло мляко. Жертвата на единственото убийство, което Лиди би могла да извърши, неизбежно свършваше на масата с лимонче в устата. Не, ако ѝ кажеш някаква невероятна истина, тя само се смееше и опичаше поредния сладкиш.

Тънката вена на кокошата ѝ шия престана да пулсира. Слабите ѝ гърди леко се надигаха в стаята.

Долу лъвът спеше в хромираната си клетка.

* * *

Измина седмица.

Бабата напускаше скривалището си само за да отиде до тоалетната. Когато Томас Бартън пристигаше с автомобила си, тя изпаднаше в паника. Понякога сутрин Томас нарочно се бавеше да отиде на работа и стоеше изпънат като бастун пред вратата ѝ, гледаше я и се усмихваше.

Една нощ тя се прокрадна долу, за да нахрани „лъва“ с торба гайки и болтове. На сутринта Лиди щеше да включи звяра и да го удуши. После си легна, заслушана в първите шумове и прозявки на двама събуждащи се хора, в очакване лъвът да запищи, задавен от някой болт или гайка.

Накрая Томас слезе долу.

Половин час по-късно чу гласа му:

— Имам подарък за теб, бабо. Моят лъв казва: „Не, благодаря“.

Когато след известно време надникна навън, тя откри винтовете и гайките грижливо подредени на прага.

На сутринта на дванайсетия ден от пленничеството си бабата телефонира от стаята си:

— Здравей, Том, ти ли си? На работа ли си, Том?

— Това е служебният ми номер, защо?

— Наистина. — Тя затвори и се спусна на пръсти в дневната.

Лиди шокирано я погледна.

— Бабо!

— Че кой друг да е? — озъби се старата. — Том тук ли е?

— Знаеш, че е на работа.

— Да, да! — Бабата огледа стаята с немигащи очи и облиза порцелановите си зъби. — Току-що му телефонирах. Прибира се до къщи за десет минути, нали?

— Понякога за половин час.

— Добре. — Тя се оплака: — Не мога вечно да си седя в стаята. Просто трябваше да сляза долу, да те видя, да подишам малко. — Старицата повдигна малък златен часовник от гърдите си. — След десет минути пак ще се кача горе. После ще позвъня на Том, за да проверя дали още е на работа. Ако е там, може пак да сляза. — Тя отвори входната врата и извика в свежия летен ден: — Тук, Спот, Спот! Тук, Китън, Кит!

Появи се голямо бяло куче и започна да лае, за да го пуснат вътре. Последва го топчест черен котарак, който скочи в скута ѝ, когато бабата седна.

— Добри приятели — изгука тя и ги загали. После се облегна назад със затворени очи и се заслуша, за да чуе песента на прекрасното си канарче в златната му клетка, поставена на прозореца в трапезарията.

Тишина.

Бабата се изправи и надзърна през вратата.

Миг по-късно осъзна какво се е случило с клетката.

Тя беше празна.

— Сам Певеца е изчезнал! — извика тя и се втурна, за да преобърне клетката наопаки. — Изчезнал е!

Клетката падна на пода в момента, в който се появи Лиди.

— Забелязах, че е тихо, но не знаех защо. Трябва по погрешка да съм оставила вратичката отворена...

— Сигурна ли си? О, Господи, почакай!

Бабата затвори очи и опипом тръгна към кухнята. Пръстите ѝ докоснаха студената мивка и тя погледна надолу.

Боклураторът мълчаливо лъщеше със зейнала уста. На ръба му имаше жълто перце.

Машината издаде звук като от преглъщане.

Бабата бавно притисна устни със съсухрените си ръце.

В стаята ѝ бе тихо като в басейн. Тя стоеше вътре като горско животинче, което знае, че ако се покаже от сенките, може да попадне в жестоката джунгла. С изчезването на Сам Певеца ужасът беше прераснал в истерия. Лиди трябваше насила да я откъсне от мивката, докато бабата се мъчеше да разбие с чук лакомата машина. После внучка ѝ я принуди да се качи в стаята си, за да ѝ сложи ледени компреси.

— Сам Певеца, той е убил бедния Сам! — хълцаше и виеше бабата. Но после утихна и възвърна твърдата си решителност. Отново се заключи и сега в гърдите ѝ бушуваше студена ярост, съчетана със страх и треперене — само като си помислеше как Том е посмял да ѝ причини това!

Вече не отключваше дори за да вземе вечерята си. Искаше да я оставят на стол пред прага и открехваше затворената с верига врата само колкото да прокрадне тънката си ръка като птичка към месото и царевицата. „Благодаря!“ И птичката бързо се скриваше зад вратата.

— Сам Певеца сигурно е отлетял, бабо — телефонира ѝ от дрогерията Лиди, защото бабата отказваше да разговаря по какъвто и да е друг начин.

— Лека нощ! — извика старата и затвори.

На следващия ден пак позвъни на Томас.

— Там ли си, Том?

— Къде другаде? — отвърна той.

Бабата се втурна долу.

— Тук, Спот, Спот! Тук, Китън!

Кучето и котката не отговориха.

Тя изчака, стиснала бравата, после повика Лиди.

Лиди дойде.

— Лиди — с вцепенен, тих глас каза бабата, без да вдига очи към нея. — Иди да погледнеш в Боклуратора. Повдигни металната част. И ми кажи какво си видяла.

Чу отдалечаващите се стъпки на внучка си. Тишина.

— Какво виждаш? — извика старицата, нетърпелива и изпълнена със страх.

Лиди се поколеба.

— Къс бяла козина...

— Да?

— И... къс черна козина.

— Стига. Достатъчно. Донеси ми аспирин.

Лиди се подчини.

— Двамата с Том трябва да престанете, бабо. Искам да кажа, с тази глупава игра. Довечера ще му се накарам. Вече не е смешно. Мислех си, че ако те оставя на мира, ще се умориш да бълнуваш за някакъв лъв. Но вече мина цяла седмица...

— Наистина ли смяташ, че някога пак ще видим Спот и Кити? — прекъсна я бабата.

— Ще се приберат за вечеря, гладни, както винаги — отвърна Лиди. — Том не е трябвало да пъха тази козина в Боклуратора. Ще сложа край на това.

— Наистина ли, Лиди? — Бабата унесено се качи в стаята си. — Наистина ли ще го направиш?

Тя си легна и цяла нощ обмисляше плановете си. Всичко това трябваше да се спре. Кучето и котката не се върнаха за вечеря, макар че Лиди се засмя и каза, че ще се приберат. Бабата кимна. Двамата с Том трябваше да завържат последния възел. Да унищожат машината? Но той щеше да монтира друга, а дотогава да я затвори в лудница. Не,

налагаше се да предизвика криза на собствена територия и в определено от нея време. Как? Трябваше да прилъже Лиди да излезе някъде навън. Тогава най-после щеше да се изправи срещу Томас сама. Бяха ѝ дотегнали неговите усмивки, чувстваше се изтощена от това бързо ядене и криене, от това промъкване до тоалетната. Не. Бабата подуши студения нощен въздух.

— Утре — реши тя. — Утре ще е великият ден за пикник.

— Бабо!

Гласът на Лиди през ключалката.

— Излизаме. Сигурна ли си, че не искаш да дойдеш?

— Не, дете! Забавлявайте се. Навън е прекрасно утро!

Слънчева събота. Рано сутринта бабата бе телефонирала долу, за да предложи на двамата да си вземат шунка и сандвичи с туршия и да отидат в гората. Том веднага се беше съгласил. Разбира се! Пикник! Той се засмя и потърка ръце.

— Довиждане, бабо!

Шумолене на кошници за пикник, затръшване на врата, потегляне на автомобил.

— Така. — Бабата се появи в дневната. — Сега е само въпрос на време. Той ще се промъкне обратно. Усетих го по гласа му — беше прекалено доволен! Ще се прокрадне вътре съвсем самичък.

Тя енергично помете с метлата цялата къща. Имаше чувството, че измита навън всички механични парченца на Томас Бартън. Всички късчета тютюн и вестници, с които се наслаждаваше на сутрешното си бразилско кафе, кончетата от педантично чистия му костюм, всичко навън през вратата! Все едно че подреждаше сцена. Вдигна зелените щори, за да пусне лятото вътре и да напои стаята с ярките му багри. Къщата бе ужасно самотна без куче, което да тропа като пишеща машинка по кухненския под, без котка, която тихо да се прокрадва по пъстрите килими, и без златната птичка, която да подскача в златния си затвор. Сега единственият шум беше тихият шепот, който бабата чуваше, докато трескавото ѝ тяло бавно изгаряше от старост.

Изпусна наред кухнята тиган с мазнина.

— Я виж ти какво направих! — засмя се старицата. — Божичко! Някой може да се подхлъзне и да падне! — Не почисти петното, а

седна в отсрещния край на стаята.

— Готова съм — съобщи на тишината бабата.

Слънчевите лъчи се плъзнаха в скута ѝ, където стискаше тенджерата с грах. В ръката ѝ помръдваше нож, с който отваряше шушулките. Времето течеше. В кухнята бе толкова тихо, че се чуваше бръмченето на хладилника. Бабата се усмихваше и лющеше шушулките.

Вратата тихо се отвори и затвори.

— О! — Тя изпусна тенджерата.

— Здравей, бабо — каза Том.

Граховите зърна се пръснаха като разсипан гердан по пода до мазното петно.

— Ти се върна — рече старата.

— Върнах се — отвърна Том. — Лиди е в Глендейл. Оставих я да пазарува. Казах, че съм забравил нещо. И че ще я взема след половин час.

Двамата се спогледаха.

— Чух, че заминаваш на Изток, бабо — каза той.

— Странно, и аз чух същото за теб — отвърна тя.

— Внезапно си заминала, без да кажеш нищо — каза той.

— Внезапно си събрал багажа си и си тръгнал — отвърна тя.

— Не, ти — каза той.

— Ти — отвърна тя.

Том пристъпи към мазното петно.

Събралата се в мивката вода се разклати от движенията му и се стече в гърлото на Боклуратора, който издаде тих, подсмивващ се, мокър звук.

Том не погледна надолу. Обувката му се подхлъзна по мазнината.

— Том. — По ножа на бабата заиграха слънчеви лъчи. — С какво мога да ти помогна?

Пощальонът пушна шест писма в кутията на Бартънови и се заслуша.

— Ето го пак онзи лъв — каза той. — Някой се приближава. И пее.

Изад вратата се разнесоха стъпки. Чу се глас:

*Фи фай фо фум,
на англичанин кръв подушвам.
И жив или пък мъртъв да е той,
аз кокалите му на прах ще смея!*

Вратата широко се отвори.
— Добрутро! — усмихнато извика бабата.
Лъвът изрева.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.